

Kursplan Grundkurs i Ledningsvetenskap

Basic Course in Command and Control Science

Kurskod	1FK044	Huvudområde	Ledningsvetenskap
Gäller från termin	HT2018	Institution	Militärvetenskapliga institutionen
Utbildningsnivå	Grundnivå	Ämne	Ledningsvetenskap
Omfattning	30.0 Högskolepoäng	Undervisningsspråk	Undervisningen bedrivs delvis på svenska.
Fördjupning	G1N	Fastställande instans	
Betygsskala för helkurs	Väl godkänd, Godkänd, Underkänd	Fastställd	--
Revision	1.1		

Behörighetskrav

Grundläggande behörighet.

Kursens huvudsakliga innehåll och upplägg

Kursen består av tre delkurser. Första delkursen introducerar ledningsvetenskaplig teori och det designperspektiv den vilar på. Olika typer av insatser och insatsmiljöer samt tillhörande ledningsproblem diskuteras. I andra och tredje delkursen görs en fördjupning där ledningsprocessen och ledningssystem behandlas ur ett designperspektiv. Den andra delkursen fokuserar på förberedelser inför en insats medan den tredje delkursen fokuserar på genomförande av en insats. Genomgående studeras ledning med hjälp av olika scenarion.

Delkurser

Ledningsvetenskaplig översiktscurs

Introduction to Command and Control Science

Omfattning: 10.0 Högskolepoäng

Delkursens innehåll och upplägg

Delkursen syftar till att ge grundläggande kunskap om insatsledning, med huvudinriktning på militära och civila insatser på både lokal och regional ledningsnivå såväl nationellt som internationellt. Omgivningen där insatsledning ska bedrivas kan karakteriseras bl.a. som dynamisk, komplex, och ofullständigt beskriven. I denna delkurs tar vi upp dessa egenskaper och diskuterar hur det påverkar ledningssituationen. Exempel ges i form av historiska och nutida insatser. Vi tar upp grundläggande begrepp inom ledningsvetenskapen och några olika modeller för ledning och ledningsprocessen.

Undervisning genomförs i form av föreläsningar och seminarier. Exempel på insatsledning studeras genom praktiska moment.

Delkursens lärandemål

Efter genomförd delkurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för grundläggande ledningsvetenskapliga begrepp
- redogöra för några olika modeller för insatsledning och ledningsprocessen
- redogöra för insatsledningens karaktär och problem ur ett historiskt och nutida perspektiv.

Ledningsprocess & ledningssystem 1:Förberedelser för insats

Command & Control process and system 1 Preparing for operation

Omfattning: 10.0 Högskolepoäng

Delkursens innehåll och upplägg

Ledningsprocessen och ledningssystemet studeras från ett designperspektiv där kunskap hämtade från andra ämnesområden nyttjas. Delkursen fokuserar på de aktiviteter som föregår insatsers genomförande, exempelvis operationsplanering, och på de

krav dessa ställer på ledningssystemet.

Delkursen behandlar exempelvis lägesbild och situationsuppfattning, beslutsfattande, samt planeringsmodeller. Det ledningsvetenskapliga ramverket (designlogik samt teorin om ledningens funktioner) nyttjas som analysverktyg. Undervisning genomförs i form av föreläsningar, seminarier samt praktiska moment.

Delkursens lärandemål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- Redogöra för det ledningsvetenskapliga ramverket.
- Redogöra för och visa hur kunskap inom andra ämnesområden kan stödja design av ledningssystem.

Färdighet och förmåga

- Tillämpa en metod för planering inför en insats.
- Analysera och jämföra olika metoder för planering.

Ledningsprocess & ledningssystem 2: Genomförande av insats

Command & Control process and system 2 Execution of operation

Omfattning: 10.0 Högskolepoäng

Delkursens innehåll och upplägg

Delkursen fokuserar på genomförandet av insatser och på de krav dessa ställer på ledningssystemet.

Delkursen behandlar exempelvis organisation för insatsledning, stabsarbete, kommunikation mellan ledningsnivåer och vid samverkan mellan organisationer, metoder för anpassning av pågående insats till nya förutsättningar, samt relationen mellan ledning inför en insats och ledning av en pågående insats. Det ledningsvetenskapliga ramverket (designlogik och teorin om ledningens funktioner) nyttjas som analysverktyg. Undervisning genomförs i form av föreläsningar, seminarier, praktiska moment samt spelmoment.

Delkursens lärandemål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- Redogöra för några grundläggande organisationsprinciper.
- Redogöra för några modeller för anpassning av pågående insatser.

Färdighet och förmåga

- Övergripande organisera ledning av en insats.
- Tillämpa en metod för ledning under pågående insats.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- Reflektera över genomförande av ledning i relation till det ledningsvetenskapliga ramverket.

Lärandemål

Efter att ha genomgått kursen förväntas studenten kunna:

Undervisningsformer

Seminarier

Föreläsningar

Examination

Ledningsvetenskaplig översikt kurs

Omfattning: 10.0 Högskolepoäng

Betygsskala: Väl godkänd, Godkänd, Underkänd

Examination sker genom en salstentamen, inlämningsuppgifter samt aktivt deltagande vid seminarier och praktiska moment. Salstentamen betygsätts utifrån tregradig betygsskala (VG, G el. U), inlämningsuppgifter, seminariedeltagande samt praktiska

moment betygsätts utifrån tvågradig betygsskala (G el. U). För att uppnå betyg VG på delkursen krävs betyget VG på tentamen samt betyg G på samtliga övriga examinerade moment. För att uppnå betyg G på delkursen krävs betyg G på samtliga examinerande moment. Examinator kan besluta om komplettering för att betyget godkänt på kursen ska kunna uppnås.

Ledningsprocess & ledningssystem 2: Genomförande av insats

Omfattning: 10.0 Högskolepoäng

Betygsskala: Väl godkänd, Godkänd, Underkänd

Delkursens kunskapskontroll och examination

Examination sker genom två individuella skriftliga inlämningsuppgifter samt genom aktivt deltagande i seminarier, praktiska moment och spelmoment. De två inlämningsuppgifterna sammantagna betygsätts utifrån tregradig betygsskala (VG, G el. U), seminariedeltagande, praktiska moment samt spelmoment betygsätts utifrån tvågradig betygsskala (G el. U). För att uppnå betyg VG på delkursen krävs betyget VG på inlämningsuppgifterna samt betyg G på samtliga övriga examinerade moment. För att uppnå betyg G på delkursen krävs betyg G på samtliga examinerande moment. Examinator kan besluta om komplettering för att betyget godkänt på kursen ska kunna uppnås.

Ledningsprocess & ledningssystem 1:Förberedelser för insats

Omfattning: 10.0 Högskolepoäng

Betygsskala: Väl godkänd, Godkänd, Underkänd

Examination sker genom två individuella skriftliga inlämningsuppgifter samt genom aktivt deltagande i seminarier och praktiska moment. De två inlämningsuppgifterna sammantagna betygsätts utifrån tregradig betygsskala (VG, G el. U), seminariedeltagande samt praktiska moment betygsätts utifrån tvågradig betygsskala (G el. U). För att uppnå betyg VG på delkursen krävs betyget VG på inlämningsuppgifterna samt betyg G på samtliga övriga examinerade moment. För att uppnå betyg G på delkursen krävs betyg G på samtliga examinerande moment. Examinator kan besluta om komplettering för att betyget godkänt på kursen ska kunna uppnås.

Betyg

På samtliga delkurser ges betygen Väl Godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U). Individuella skriftliga examinationer betygsätts utifrån tregradig betygsskala (VG, G el. U), seminariedeltagande samt praktiska moment och spelmoment betygsätts utifrån tvågradig betygsskala (G el. U), se ovan under respektive delkurs.

För betyget Väl Godkänd (VG) på hela kursen krävs betyget Väl Godkänd (VG) på minst två delkurser samt betyg godkänd (G) på eventuellt resterande delkurs.

Antal examinationstillfällen

Antalet examinationstillfällen är inte begränsat.

Begränsningar avseende examen

Kursen kan inte ingå i en examen vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i denna kurs.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller när kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan

Övrigt

Om en student har ett beslut från Försvarshögskolan om särskilt pedagogiskt stöd pga funktionsnedsättning, får examinator besluta om alternativa examinationsformer för studenten.

Kursen ges som fristående kurs och som valbar kurs inom Försvarshögskolans kandidatprogram.

Kursutvärdering genomförs efter avslutad kurs genom kursansvarigs försorg, och ligger till grund för eventuella förändringar av kursen.

Detta är en bearbetad version av kursplanen, skapad för att föra över originalet till utbildningsdatabasen Kursinfo. För original hänvisas till arkivet.

Litteraturlista
Grundkurs i Ledningsvetenskap

Basic Course in Command and Control Science

Kurskod	1FK044
Revision	1.1
Litteraturlista gäller från datum	2020-06-09
Litteraturlista fastställande datum	--

Övrig information

Litteraturlista delkurs 1

Alberts, D. & Hayes, R. (2006). Understanding Command and Control. CCRP Publication series. (urval)

Asp, V., Bynander, F., Daléus, P., Deschamps-Berger, J., Sandberg, D., & Schyberg, E. (2015). Bara skog som brinner? – Utvärdering av krishanteringen under skogsbranden i Västmanland 2014. CRISMART, Försvarshögskolan. Sid. 26-48.

Brehmer, B. (2013). Insatsledning. FHS förlag

Ingelstam, L. (2012). System. Att tänka över samhälle och teknik. (Andra upplagan) Statens energimyndighet, ISBN, 91-89194-32-7. Urval.

Jacobsen, I. D. & Thorsvik, J. (2014). Hur moderna organisationer fungerar, Studentlitteratur. (urval)

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2014). Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar. (urval)

MSB. (2018). Utvärdering av hanteringen av attentatet i Stockholm 7 april 2017: Redovisning av regeringsuppdrag Ju2017/05643/SSK. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Nationella operativa avdelningen (2017). Polismyndighetens hantering av attentatet i Stockholm 7 april 2017: Utvärdering av den nationella särskilda händelsen Nimo. Polismyndigheten.

NATO-STO-SAS-085. (2014). C2 Agility – Task Group SAS-085 Final Report on C2 Agility (STO Technical Report STO-TR-SAS-085). Urval.

Pettersson, U., & Uhr, C. (2018). Who Commands Whom?: A Discussion on Bottom-up Behavior and its Consequences in Military Influenced First Response Organizations. The Third Northern European Conference on Emergency and Disaster Studies, March 21-23.

Spak, U., & Carlerby, M. (2018). Modelling command and control: The challenge of integrating structure and behaviour. In The 23rd International Command and Control Research and Technology Symposium. Pensacola, USA: International Command and Control Institute.

Uhr, C., Frykmer, T., Koelega, S., Cedergårdh, E., Ekman, O., Fredholm, L., & Landgren, J. (2015). Att åstadkomma inriktning och samordning - 7 analyser utifrån hanteringen av skogsbranden i Västmanland 2014. Centrum för samhällets resiliens, Lunds universitet. Kap. 1,2 & 9

Övrigt:

"Insatsledning" av B. Brehmer köpes via FHS internetbokhandel.

"Hur moderna organisationer fungerar" av Jacobsen och Thorsvik köpes på Adlibris, Bokus el. liknande.

Övrig litteratur kommer att finnas tillgänglig på lärplattform.

Övrig information

Litteraturlista delkurs 2

- Agrell, W. (2015). Underrättelseanalysens metoder och problem. Kapitel 14.
- Brehmer, B. (2013). *Insatsledning*. FHS förlag. Kapitel 5, 6, och 12.
- Builder, C., H., Bankes, S., C., Nordin, R. (1999). *Command concepts*. Kapitel 1, 2 & 9.
- Coakley, T. P. (1992). *Command and Control for war and peace*. Washington, D.C.: National Defence University press, s 123-140.
- Endsley, M.R. (1995). Toward a theory of situation awareness in dynamic systems. *Human Factors*, 37, 32-64.
- Hogarth R. M. (2010) Intuition: A challenge for psychological research on decision making. *Psychological Inquiry*, 21:4, 338-353.
- Jacobsen, D. I. & Thorsvik, J. (2014). Hur moderna organisationer fungerar, *Studentlitteratur*, ISBN 978-91-44- 09502- 8. Urval.
- Jones, P. J. & Roelofsma P. H. (2000). The potential for social context and group biases in team decision-making: biases, conditions and psychological mechanisms. *Ergonomics*, vol 43, no 8, 1129-1152.
- Klein, G. A. (1993). Recognition primed decision (RPD) model of rapid decision making. *Ur G. A.*
- Klein, J., Orasanu, R., Calderwood & C. E. Zsombok (red.), *Decision making in action: Models and methods*, kap. 6, s. 138-147.
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (2014). *Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar*. Kapitel 14 & 15.
- Persson, M. (2014). *Future technology support of command and control: Assessing the impact of assumed future technologies on cooperative command and control*. Avhandling. Uppsala Universitet. Kapitel 2 & 4.
- Spak, U. (2016). Enhancing change detection of the unexpected in monitoring tasks – guiding visual attention in command and control assessment. *Proceedings of the 21th International Command and Control Research and Technology Symposium (ICCRTS)*, London, UK.
- Spak, U. (2017). The common operational picture: A powerful enabler or a cause of severe misunderstanding? *Proceedings of the 22th International Command and Control Research and Technology Symposium (ICCRTS)*, Los Angeles, US.
- Stanton, N. A., Salmon, P. M., Walker, G. H., Salas, E., & Hancock, P. A. (2017). State-of-science: situation awareness in individuals, teams and systems. *Ergonomics*, 60(4), 449-466.
- Försvarsmakten (2002). *Militärstrategisk doktrin*. Kapitel 10.
- Tehler, H. (2015). *A general framework for risk assessment*. Division of risk management and societal safety. Lund university.
- Thunholm, P. (2017). Hur fattar erfarna chefer beslut? *Inträdesanförande i KKrVA avd I den 7 december 2016*. Kungl. Krigsvetenskapsakademiens Handlingar och Tidskrift, 1, s. 6 - 20.
- Williams, B. S (2010). Heuristics and biases in military decision making. *Military Review*, Sept-Oct 2010, s. 58-70.
- Övrigt:
- En mindre del litteratur kan tillkomma. Viss litteratur kan komma att bytas ut.

Övrig information

Litteraturlista delkurs 3

- Dewar, J. A. (2002). *Assumption- Based Planning: A Tool for Reducing Avoidable Surprises*. Cambridge: Cambridge University Press. Sidor 1-4, 14-28.
- Brehmer, B. (2000). "Dynamic decision making in command and control". *Ur C. McCann och R. Pigeau (Red.) Human in Command*. New York: Pergamon.
- Fors Brandebo, M. (2017). Tillit, ledarskap och risk. In Enander, A., & Börjesson, M (Eds.), *Rustad för risk*. Lund: Studentlitteratur.
- Fors Brandebo, M., Nilsson, S., & Larsson, G. (2017). *Destruktivt ledarskap*. Lund: Studentlitteratur. Kapitel 2 och 3.
- Ingelstam, L. (2012). *System. Att tänka över samhälle och teknik*. (Andra upplagan) Statens energimyndighet, ISBN, 91-89194-32-7. Urval.
- Jacobsen, D. I. & Thorsvik, J. (2014). Hur moderna organisationer fungerar, *Studentlitteratur*, ISBN 978-91-44- 09502- 8. Urval.
- Övrigt:
- En mindre del litteratur tillkommer. Viss litteratur kan komma att bytas ut.